

**בבית המשפט העליון
בשבתו כבית משפט גבוה לצדק**

בג"ץ 2592/20
בג"ץ 2593/20
בג"ץ 2594/20
בג"ץ 2609/20
בג"ץ 2612/20
בג"ץ 2649/20
בג"ץ 2675/20
בג"ץ 2677/20

התנועה למען איכות השלטון בישראל
על ידי עו"ד ד"ר אליעד שרגא ואח'
רח' יפו 208, ירושלים
טל': 02-5000073 ; פקס: 02-5000076

העותרת בבג"ץ 2592/20

ד"ר ארנה ברי ואח'
על-ידי עו"ד דפנה הולץ-לכנר
רח' המעפילים 2, רמת השרון
טל': 077-2040881 ; פקס: 077-2040882 ; Lechner@publiclaw.co.il

העותרים בבג"ץ 2593/20

עמותת חוזה חדש ואח'
על ידי ב"כ עו"ד יובל יועז ואח'
דרך אבא הלל 12 (מגדל חוגי), רמת גן
טלפון: 03-6961011 ; פקס: 03-6961021 ; דוא"ל: office@krnl.co.il

העותרות בבג"ץ 2594/20

התנועה לטוהר המידות
על ידי ב"כ עוה"ד בעז ארד או אביה אלף
רחוב רמב"ן 32, ירושלים
טלפון: 02-5662211 ; פקס': 02-5662222 ; דוא"ל: office@tlm.org.il

העותרת בבג"ץ 2612/20

עו"ד שפיק רפול
רח' רד"ק 22 חיפה
טל: 077-4408928 ; פקס: 077-4408927 ; דוא"ל: shafik@rafoul-law.com

העותר בבג"ץ 2609/20

סיעת יש עתיד תל"ם
ע"י ב"כ עו"ד עודד גזית ואח'
רח' אבא הלל 7, רמת גן
טל': 036733331 ; פקס: 03-6733338

העותרת בבג"ץ 2649/20

העמותה לדמוקרטיה מתקדמת
ע"י ב"כ עו"ד יפעת סולל
סמטת יליג 4, תל אביב
טל: 050-3777723 ; דוא"ל: Yifat.solel@gmail.com

העותרת בבג"ץ 2675/20

התנועה למען איכות השלטון בישראל
על ידי עו"ד ד"ר אליעד שרגא ואח'
רח' יפו 208, ירושלים
טל': 02-5000073 ; פקס: 02-5000076

העותרת בבג"ץ 2677/20

נ ג ד

- 1. היועץ המשפטי לממשלה**
על-ידי פרקליטות המדינה,
משרד המשפטים, ירושלים
טל': 02-6466590 ; פקס: 02-6467011
- 2. ח"כ בנימין נתניהו**
על ידי ב"כ עוה"ד מיכאל ראבילו ואח',
שמרון, מלכו, משרד עו"ד, הגן הטכנולוגי מנחת,
בניין מס' 1, ירושלים
טלפון: 02-6490649 ; פקס': 02-6490659

3. היועץ המשפטי לכנסת**4. כנסת ישראל**

על ידי היועץ המשפטי לכנסת
כנסת ישראל, ירושלים
טל: 02-6408638; פקס: 02-6753495

5. היועצת המשפטית לנשיא המדינה

בית הנשיא, רח' הנשיא 3, ירושלים
טל': 02-670211; פקס: 02-5887225

6. סיעת הליכוד

על ידי ב"כ עוה"ד אבי הלוי,
המושבה כנרת, ד"נ עמק הירדן 11015
טלפון: 04-6709330; פקס: 04-6709443

7. סיעות כחול לבן, העבודה ודרך ארץ

על ידי משרד עוה"ד מרינברג בראון
בית עוז, אבא הלל 14, רמת גן
טלפון: 03-6135559; פקס: 03-6135558; דוא"ל: mblaws@gmail.com

8. סיעת יש עתיד תל"ם

ע"י ב"כ עו"ד עודד גזית ואח'
רח' אבא הלל 7, רמת גן
טל': 036733331; פקס: 03-6733338

9. סיעת הרשימה המשותפת

ע"י ב"כ עו"ד מנצור דהאמשה
כפר כנא, ת"ד 407
טל': 050-5330948; פקס: 04-8889492

10. סיעת ש"ס

ע"י ב"כ עו"ד ישראל באך
רח' עם ועולמו 3 ירושלים
טל': 02-5405456; פקס: 026505457

11. סיעת יהדות התורה

ע"י ב"כ עו"ד משה מורגנשטרן
רח' חנה סנש 8, בני ברק
טל': 03-6167073; פקס: 03-6160742

12. סיעת ימינה

ע"י ב"כ עו"ד אלי שמואליאן
רח' רחמילביץ' 149/4, ירושלים
טל': 02-5838383; פקס: 02-5838383

13. סיעת גשר

ע"י ב"כ עו"ד יאיר אוחנה,
רח' האירוס 42, ראש פינה
טל': 04-6802008; פקס: 04-6931333

המשיבים בבג"ץ 2592/20

המשיבים בבג"ץ 2593/20

המשיבים בבג"ץ 2594/20

המשיבים בבג"ץ 2609/20

המשיבים בבג"ץ 2612/20

המשיבים בבג"ץ 2649/20

המשיבים בבג"ץ 2675/20

המשיבים בבג"ץ 2677/20

היועץ המשפטי לממשלה ואח'

ח"כ בנימין נתניהו ואח'

ח"כ בנימין נתניהו ואח'

חה"כ ה-23, בנימין נתניהו ואח'

סיעת הליכוד ואח'

סיעת הליכוד ואח'

סיעת הליכוד ואח'

תגובה מטעם היועץ המשפטי לממשלה להודעת העדכון מיום 6.5.20

מטעם ראש הממשלה, סיעת "הליכוד" וסיעת "כחול-לבן"

1. בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד שניתנה בתום הדיון שהתקיים בפניו אתמול, ולאחר עיון בהודעת העדכון שהגישו ראש הממשלה, סיעת "הליכוד" וסיעת "כחול-לבן" (להלן: **הסיעות**), מתכבד היועץ המשפטי לממשלה להגיש תגובה תמציתית זו.
  2. כפי שבואר ונותח בהרחבה במסגרת כתב התשובה מיום 30.4.20, ההסכם הקואליציוני העומד לביקורתנו השיפוטית של בית המשפט הנכבד כולל, בין היתר, סעיפים שמבקשים לקדם שינויים שונים ביחסי הכוחות שבין הממשלה לבין הכנסת; כמו גם שינויים שונים במארג יחסי הכוחות שבין סיעות האופוזיציה לבין סיעות הקואליציה בתוך הכנסת פנימה. ההסכם הקואליציוני אף קובע כי בתקופת החירום שהוגדרה בו יוקפאו מינויים ואיוש תפקידים בשירות הציבורי, לרבות מינויים לתפקידים בכירים ביותר, הכוללים גם מינויים במערכת אכיפת החוק. על כך ביקש ההסכם להוסיף הוראות, הנוגעות לזהות חברי הכנסת שיכהנו בוועדה לבחירת שופטים.
  3. כפי שפורט בכתב התשובה מטעם היועץ המשפטי לממשלה, הסדרים אלו ואחרים מעוררים קשיים משפטיים שונים, חלקם ניכרים. ואכן, ביחס לחלק מן ההסדרים מסרו הסיעות הבהרות שונות במסגרת הדיון שהתקיים אמש בפני מותב מורחב של בית המשפט הנכבד.
  4. היום, בעקבות שאלות והערות בית המשפט הנכבד ובהתאם להחלטתו בתום הדיון, הגישו הסיעות החתומות על ההסכם הקואליציוני הודעת עדכון מטעמן ביחס למספר סוגיות ממוקדות. בהודעת העדכון שהגישו מטעמן עמדו הסיעות על כוונתן ביחס לחלק מההוראות ההסכם ומסרו הבהרות מטעמן ביחס אל אותן הוראות. עוד ציינו הסיעות בסעיף 6 להודעתן כי "ההבהרות האמורות יוגשו לכנסת בהתאם לקבוע בחוק" (נראה כי הכוונה לסעיף 1(א) לחוק הממשלה, התשס"א-2001; הח"מ).
  5. באופן מפורט יותר, עמדו הסיעות על כך שהממשלה תודיע על קווי היסוד של מדיניותה "ביחס לכל תקופת כהונתה בהתאם לקבוע בחוק יסוד הממשלה" (סעיף 1 להודעה); וכי תקופת החירום שצוינה בסעיף 3(ג) רישא להסכם "מוגבלת ל-6 חודשים מיום השבעת הממשלה"; וכי האמור בסעיף זה מסדיר למעשה את "המנגנון הפנים-ממשלתי לדרך גיבוש ההסכמות והעמדות ביחס להליכי החקיקה בתקופת החירום, תוך מתן קדימות לחקיקה הנוגעת למשבר הקורונה". עוד הובהר שם, כי "אין בכך כדי לעצור או למנוע חקיקה שאינה נוגעת למשבר הקורונה, והכל בכפוף לאמור בסעיף 21 להסכם בעניין ועדת שרים לענייני חקיקה" (ראו סעיף 2 להודעת העדכון). לעמדת היועץ המשפטי לממשלה, יש לקרוא הבהרה זו ביחס לאמור בסעיף 3(ג) להסכם הקואליציוני, אף ביחס לקידום חקיקת משנה.
- בהמשך הודעת העדכון, הובהר כי: "האמור בסעיף 3(ג) סיפא להסכם העוסק במינויים, כפוף לאמור בחוק ובפסיקה ויחול למשך 100 ימים מיום השבעת הממשלה (100 ימי חסד מיום כניסת השר לתפקיד). בהסכמה ניתן להביא את המינוי עוד קודם לכן" (סעיף 3 להודעת העדכון). דהיינו, מדובר על תקופה הקצרה מתקופת החירום.

בהקשר זה, ידגיש היועץ המשפטי לממשלה, כי מהנוסח האמור עולה שגם תקופת 100 הימים כפופה כמובן לכללי המשפט המינהלי, לרבות בעניין הצורך בהפעלת סמכות המינוי במהירות הראויה בנסיבות העניין, ובכלל זאת בשים לב לאופי המשרה שבה מדובר, אף טרם סיומה של תקופה זו, אם נדרש.

כאן המקום להדגיש, כי הודעת העדכון לא כללה התייחסות לסעיף 31 להסכם הקואליציוני. במהלך הדיון מסר עו"ד ראבילו בעניין זה כי משמעות האמור בסעיף 31 היא שהמינויים בהם עוסק הסעיף יאושרו על ידי הממשלה, שעל פי ההסכם תהא פריטטית. בשים לב להבהרה זו, לעמדת היועץ המשפטי לממשלה, יש מקום להבהיר – על דרך פרשנותו המקיימת של ההסכם הקואליציוני – כי גם המינויים מושא סעיף 31 להסכם הקואליציוני כפופים כמובן להוראות החוק הרלוונטיות ולמכלול פסיקתו הענפה של בית המשפט הנכבד בעניין מינויים בשירות הציבורי ובעניין איסור על שקילת שיקולים פוליטיים במסגרת מינויים אלה.

בנוסף, הובהר כי הביטחונות והערבויות מושא סעיפים 8 ו-11 להסכם הקואליציוני הם "הסכמים קואליציוניים, והצהרות של הצדדים, לרבות תאימות ההסכמים עם הסיעות השותפות לקואליציה" (סעיף 4 להודעת העדכון). לבסוף, התייחסו הסיעות גם לגיבוש הצעת החוק הנורבגי, לעובדה שזו טרם הוגשה, וכי "בכל מקרה, יובהר כי השבעת הממשלה אינה תלויה בקידום הצעת החוק" (סעיף 5 להודעת העדכון).

6. בהינתן ההבהרות האמורות שהוגשו מטעם הסיעות החתומות על ההסכם הקואליציוני, כמו-גם האפשרות ליתן להוראותיו הרלוונטיות פרשנות מקיימת כמפורט בעמדת היועץ המשפטי לממשלה; ובהינתן ההלכה השגורה לפיה אין בכוחו של הסכם קואליציוני לגבור על כללי המשפט הציבורי שנקבעו בחוק ובהלכה הפסוקה; סבור היועץ המשפטי לממשלה שאין מקום לקבוע כי דין ההסכם, או איזה מסעיפיו, להיפסל. כל זאת, גם בשים לב להלכה הפסוקה השומרת את ההתערבות בית המשפט הנכבד בהסכמים קואליציוניים למקרים חריגים ונדירים.

לאור כל האמור מעלה, ובשים לב לאמור בכתב התשובה שהוגש מטעמו ביום 30.4.20, סבור היועץ המשפטי לממשלה כי דין הסעדים שביקשו להביא לביטול ההסכם, או איזה מחלקיו, להידחות.

היום, י"א באייר, תש"פ

05 במאי, 2020

 רן רוזנברג, עו"ד
 סגן בכיר במחלקת הבג"צים
 בפרקליטות המדינה

 אודי איתן, עו"ד
 סגן בכיר במחלקת הבג"צים
 בפרקליטות המדינה

 מנהל מחלקת הבג"צים
 בפרקליטות המדינה

 אבישי קראוס, עו"ד
 סגן בכיר א' במחלקת הבג"צים
 בפרקליטות המדינה